

ROMANIA

Nr. de înregistrare: A/PMP/501/15.03.2018

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

*Comisia pentru comunitățile de români
din afara granițelor țării*

ROMÂNIA
1918-2018 | SĂRBĂTORIM ÎMPREUNĂ

PARLAMENTUL
ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Nr. 3495A/21.03.2018

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Adresată: Doamnei Viorica-Vasilica DĂNCILĂ, Prim-ministru al României
Domnului Teodor-Viorel MELEȘCANU, Ministru al Afacerilor Externe
Doamnei Natalia-Elena INTOTERO, Ministru pentru Românii de Pretutindeni
Domnului George Vladimir IVAȘCU, Ministru al Culturii și Identității Naționale

De către: Deputat Constantin CODREANU, Președinte al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării

Data: 15/03/2018

Obiectul întrebării: *Starea actuală de degradare a clădirii Sfatului Țării din Chișinău și posibilitățile de reabilitare a acestui monument istoric de importanță națională în cooperare cu autoritățile Republicii Moldova.*

**Mult stimată doamnă Prim-ministru,
Mult stimate doamnelor și mult stimați domnilor miniștri,**

Au rămas zile numărate până la împlinirea Centenarului Unirii Basarabiei cu Țara mamă România prin decizia Sfatului Țării (Parlamentului) de la Chișinău, în 27 martie 1918.

Clădirea în care Sfatul Țării a votat Actul istoric al Unirii Basarabiei cu România este situată în actuala stradă Alexei Mateevici, nr. 111, din municipiul Chișinău, și are statut oficial de monument de arhitectură și istorie de însemnătate națională, introdus în Registrul monumentelor de istorie și cultură al municipiului Chișinău, alcătuit de Academia de Științe a Moldovei.

Potrivit descrierilor din Registrul monumentelor de istorie și cultură al municipiului Chișinău, clădirea a fost construită pentru pensionul-orfelinat cu o capacitate de 70 copii de nobili după proiectul arhitectului Vladimir N. Țăganco, confirmat în 1902. Imobilul a fost finisat în 1905, dar imediat a fost cedat Ministerului Învățământului, fiind transformat în gimnaziu nr.3 pentru băieți. Din 1914 până în 1918 în interiorul clădirii a fost dislocat spitalul militar. În 1917- 27 martie 1918 în această clădire și-au ținut ședințele Sfatul Țării, parlamentul Republicii Democratice Moldovenești (Basarabia). Din 1934 clădirea a devenit sediu al Facultății de Științe Agronomice a Universității din Iași. În timpul celui de al Doilea Război Mondial clădirea a fost deteriorată, reconstruită în anii 50, după proiectul arhitectei E. R. Spirer. În perioada postbelică a fost sediul blocului administrativ al Institutului Agricol, actualmente – al Academiei de Muzica Teatru și Arte Plastice. Clădirea este construită în două etaje și un demisol, ridicat pe un plan în formă complexă, amplasată cu o retragere mare de la linia străzii, având un scuar mare în față plantat cu arbori și arboret. Planimetria, ca și soluția volumetrică, este realizată în baza compoziției axial-simetrice, în spiritul stilizărilor istorice, cu folosirea principiilor clasicismului francez, o evocare a epocii europene de instruire. Încăperile de clasă sunt grupate de-a lungul coridoarelor interioare. Aulele mai importante și sălile de festivități sunt amplasate pe la colțurile clădirii și în volume sub forma de rezalite, ce amintește de clasicismul francez al combinării volumelor proeminente centrale cu cele laterale prin galerii. Cu detalii caracteristice aceluiași stil istoric, dar cu influența în compoziția loc a curentelor specifice începutului secolului al XX-lea. În rezultatul deteriorării edificiului în timpul celui de al doilea război mondial, clădirea a pierdut elemente importante a arhitecturii sale, cum ar fi acoperișurile rezalitelor.

În prezent clădirea Sfatului Țării din Chișinău se află într-o stare avansată de delăsare și degradare, în pofida faptului că autoritățile Republicii Moldova îl recunosc formal statutul de monument de arhitectură și istorie de însemnătate națională, introdus în Registrul monumentelor alcătuit de Academia de Științe a Moldovei.

Strategia Națională pentru Români de Pretutindeni pentru perioada 2017- 2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului României nr. 405/2017, are în vedere *"sprijinirea proiectelor vizând restaurarea și conservarea monumentelor istorice, culturale și a bisericilor românești din afara hotarelor țării, precum și construcția a noi astfel de obiective"* și prevede prinre măsurile și acțiunile în domeniu *"asigurarea fondurilor necesare pentru întreținerea monumentelor istorice și culturale românești din afara granițelor"*.

Totodată, Strategia prevede, între altele, că *"Ministerul Culturii și Identității Naționale (MCIN) realizează politicile publice în domeniul conservării și promovării culturii și patrimoniului cultural. Autorii și creatorii români din alte țări, operele create de aceștia, patrimoniul creat de comunitățile românești de dincolo de granițe fac parte din cultura română. Statul român este în mod legitim interesat de susținerea și promovarea culturii românești indiferent unde ar fi fost ea creată și oriunde s-ar regăsi aceasta. MCIN asigură prin Administrația Fondului Cultural Național (AFCN), instituție publică subordonată, finanțarea programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, organizate în țară și/sau în străinătate inclusiv în beneficiul românilor de pretutindeni"*.

Având în vedere cele prezentate mai sus, vă rugăm respectuos să ne comunicați:

1. Dacă Guvernul României, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul pentru Români de Pretutindeni și Ministerul Culturii și Identității Naționale iau în calcul abordarea în regim de urgență cu autoritățile partenere de la Chișinău a chestiunii privind necesitatea reabilitării/restaurării clădirii Sfatului Țării, ca monument de arhitectură și de istorie de însemnătate națională nu doar pentru Republica Moldova, dar și pentru Statul român și națiunea română în ansamblul său.
2. Ce inițiative au lansat până acum, ce demersuri au întreprins în regim de urgență și ce măsuri adecvate au adoptat Guvernul României și/sau ministerele pe care le conduceți în vederea acordării unui sprijin financiar nerambursabil destinat reabilitării/restaurării clădirii Sfatului Țării din Chișinău, conform Strategiei Naționale pentru Români de Pretutindeni pentru perioada 2017- 2020;
3. Care este cuantumul fondurilor nerambursabile pe care Guvernul României și/sau ministerele pe care le conduceți le-ar putea acorda cu destinația reabilitării/restaurării clădirii Sfatului Țării din Chișinău în anul curent 2018.

Orice informații suplimentare tangente cu aceste subiecte sunt binevenite.

Vă rugăm să transmiteți răspunsurile dumneavoastră, în scris, Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării.

În atenția: Deputat Constantin CODREANU, Președinte al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării;

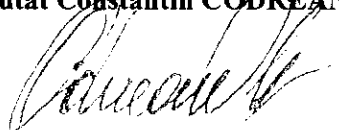
Adresa postală: Palatul Parlamentului, Str. Izvor nr. 2 - 4, Sector 5, București;

Adresa electronică: cromanii@cdep.ro;

Fax: 021.414.12.23.

Cu respect,

PREȘEDINTE,
Deputat Constantin CODREANU

Drept dovadă, se anexează câteva imagini luate la fața locului în data de 13 martie 2018:

